

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 40/20
V Luxemburgu 2. apríla 2020

Rozsudok v spojených veciach C-715/17, C-718/17 a C-719/17
Komisia/Poľsko, Maďarsko a Česká republika

Poľsko, Maďarsko a Česká republika si tým, že odmietli postupovať v súlade s dočasným mechanizmom premiestnenia žiadateľov o medzinárodnú ochranu, nespĺnili povinnosti, ktoré im vyplývajú z práva Únie

Tieto členské štáty sa nemôžu odvolávať na ich zodpovednosť v oblasti udržiavania verejného poriadku a zabezpečovania vnútornej bezpečnosti, ani na údajnú nefunkčnosť mechanizmu premiestnenia na to, aby sa vyhli vykonávaniu tohto mechanizmu

Súdny dvor v rozsudku Komisia/Poľsko, Maďarsko a Česká republika (Dočasný mechanizmus premiestnenia žiadateľov o medzinárodnú ochranu) (C-715/17, C-718/17 a C-719/17), vyhlásenom 2. apríla 2020, **vyhovel žalobám o nesplnenie povinnosti podaným Komisiou** proti týmto trom členským štátom, **ktorých predmetom je určenie, že tieto členské štáty si tým, že v pravidelných intervaloch, a minimálne každé tri mesiace, neuviedli primeraný počet žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ktorí môžu byť urýchlene premiestnení na ich územie, a v dôsledku toho nevykonali ďalšie povinnosti premiestnenia, ktoré im prislúchali, nespĺnili povinnosti, ktoré im vyplývajú z práva Únie.** Súdny dvor **konštatoval nesplnenie povinnosti tromi dotknutými členskými štátmi, ktoré im vyplývajú z rozhodnutia prijatého Radou na účely povinného premiestnenia 120 000 žiadateľov o medzinárodnú ochranu z Grécka a Talianska do ostatných členských štátov Únie**¹. Súdny dvor ďalej konštatoval, že **Poľsko a Česká republika si nespĺnili ani povinnosti vyplývajúce zo skoršieho rozhodnutia, ktoré Rada prijala s cieľom dobrovoľného premiestnenia 40 000 žiadateľov o medzinárodnú ochranu z Grécka a Talianska do ostatných členských štátov Únie**². Pokiaľ ide o Maďarsko, to nebolo viazané opatreniami premiestnenia stanovenými v tomto poslednom uvedenom rozhodnutí.

Vzhľadom na núdzovú situáciu spočívajúcu v príleve štátnych príslušníkov tretích krajín do Grécka a Talianska prijala Rada v septembri 2015 vyššie uvedené rozhodnutia (ďalej len „rozhodnutia o premiestnení“). Na základe týchto rozhodnutí³ Poľsko v decembri 2015 uviedlo, že na jeho územie možno urýchlene premiestniť 100 osôb. Neprišlo však k tomuto premiestneniu a neprijalo ani ďalší záväzok premiestnenia. Pokiaľ ide o Maďarsko, tento členský štát zase nikdy neuviedol počet osôb, ktoré môžu byť premiestnené na jeho územie na základe rozhodnutia o premiestnení, ktoré bolo pre neho záväzné, a neprišlo k žiadnemu premiestneniu. Napokon, Česká republika vo februári a máji 2016 na základe rozhodnutí o premiestnení⁴ uviedla, že na jej územie možno premiestniť 50 osôb. Dvanásť osôb z Grécka bolo skutočne premiestnených, Česká republika však už potom neprijala žiadny ďalší záväzok premiestnenia.

Súdny dvor týmto rozsudkom na úvod **odmietol tvrdenie dotknutých troch členských štátov, že žaloby Komisie sú neprípustné z dôvodu, že v dôsledku uplynutia doby uplatniteľnosti oboch rozhodnutí o premiestnení, ku ktorému došlo 17. a 26. septembra 2017, už nie je možné napraviť vytýkané nesplnenie povinností.** Súdny dvor v tejto súvislosti pripomenul, že žaloba o nesplnenie povinnosti je prípustná, ak Komisia obmedzí svoj návrh na určenie existencie

¹ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2015/1601 z 22. septembra 2015 o zavedení dočasných opatrení v oblasti medzinárodnej ochrany v prospech Talianska a Grécka (Ú. v. EÚ L 248, 2015, s. 80). Platnosť tohto rozhodnutia bola predmetom spojených vecí [C-643/15](#) a [C-647/15](#), Slovensko a Maďarsko/Rada; pozri tiež tlačové komuniké č. [91/17](#).

² Rozhodnutie Rady (EÚ) 2015/1523 zo 14. septembra 2015 o zavedení dočasných opatrení v oblasti medzinárodnej ochrany v prospech Talianska a Grécka (Ú. v. EÚ L 239, 2015, s. 146).

³ Článok 5 ods. 2 každého z týchto rozhodnutí.

⁴ Článok 5 ods. 2 každého z týchto rozhodnutí.

vytýkaného nesplnenia povinností, predovšetkým v situáciách, o aké ide v týchto veciach, keď akt Unie, ktorého porušenie sa tvrdí, prestal byť definitívne uplatniteľný po uplynutí lehoty uloženej v odôvodnenom stanovisku, t. j. 23. augusta 2017. **Určenie nesplnenia povinnosti má navyše vecný význam, najmä na účely stanovenia základu zodpovednosti, ktorá môže členskému štátu vzniknúť v dôsledku jeho nesplnenia povinnosti vo vzťahu k ostatným členským štátom, únii alebo jednotlivcom.**

Poľsko a Maďarsko vo veciach samých najmä tvrdia, že mali právo neuplatňovať rozhodnutia o premiestnení na základe článku 72 ZFEÚ, podľa ktorého ustanoveniami Zmluvy o FEÚ týkajúcimi sa priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorých súčasťou je najmä azylová politika, nie je dotknutý výkon zodpovedností prináležiacich členským štátom na udržanie verejného poriadku a zabezpečovanie vnútornej bezpečnosti. Súdny dvor v tejto súvislosti konštatoval, že vzhľadom na to, že článok 72 ZFEÚ je ustanovením o výnimke zo všeobecných pravidiel práva Únie, treba ho vykladať reštriktívne. **Tento článok teda členským štátom nepriznáva právomoc odchyliť sa od ustanovení práva Únie jednoduchým odkazom na záujmy spočívajúce v udržiavaní verejného poriadku a zabezpečovaní vnútornej bezpečnosti, ale im ukladá preukázať potrebu využiť výnimku stanovenú v tomto článku na účely výkonu ich zodpovednosti v týchto oblastiach.**

Súdny dvor v tomto kontexte uviedol, že podľa rozhodnutí o premiestnení **sa do úvahy mali vziať národná bezpečnosť a verejný poriadok počas celého postupu premiestnenia** až do skutočného odovzdania žiadateľa o medzinárodnú ochranu. Súdny dvor v tejto súvislosti konštatoval, že príslušným orgánom členských štátov premiestnenia sa má priznať široká miera voľnej úvahy pri určovaní, či existujú opodstatnené dôvody považovať štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý sa má premiestniť, za hrozbu pre národnú bezpečnosť alebo verejný poriadok na ich území. Súdny dvor v tomto bode uviedol, že pojem „hrozba pre národnú bezpečnosť alebo verejný poriadok“ v zmysle rozhodnutí o premiestnení⁵ sa má vykladať tak, že zahŕňa tak skutočné, ako aj potenciálne hrozby pre národnú bezpečnosť alebo verejný poriadok. Súdny dvor však spresnil, že uvedené orgány sa na to, aby sa mohli dovolávať vyššie citovaných dôvodov, **musia po preskúmaní každého jednotlivého prípadu opierať o zhodujúce sa, objektívne a presné skutočnosti, na základe ktorých možno predpokladať, že predmetný žiadateľ predstavuje skutočnú alebo potenciálnu hrozbu.** V dôsledku toho rozhodol, že **mechanizmus stanovený v týchto ustanoveniach bráni tomu, aby sa členský štát v rámci postupu premiestnenia kategoricky odvolával, iba v záujme všeobecnej prevencie a bez toho, aby preukázal priamu súvislosť s individuálnym prípadom, na článok 72 ZFEÚ na účely odôvodnenia prerušenia, či dokonca zastavenia vykonávania povinností, ktoré mu vyplývajú z rozhodnutí o premiestnení.**

Súdny dvor ďalej rozhodol o dôvode Českej republiky týkajúcom sa nefunkčnosti dotknutého mechanizmu premiestnenia, pričom uviedol, že nemožno pripustiť, aby sa členský štát na to, aby sa vyhol akejkoľvek povinnosti premiestnenia, ktorá mu vyplýva z uvedených aktov, mohol opierať o svoje jednostranné posúdenie údajnej nedostatočnej účinnosti, či dokonca nefunkčnosti mechanizmu premiestnenia stanoveného v týchto aktoch, pretože v opačnom prípade by mohlo dôjsť k ohrozeniu cieľa solidarity, ktorý je vlastný rozhodnutiam o premiestnení, ako aj k porušeniu záväznej povahy týchto aktov. Napokon, pripomínajúc záväzný charakter rozhodnutí o premiestnení od ich prijatia a počas doby ich uplatňovania pre Českú republiku, Súdny dvor uviedol, že tento členský štát bol povinný plniť svoje povinnosti premiestnenia uložené týmito rozhodnutiami nezávisle od poskytovania iných druhov pomoci Grcku a Taliansku.

UPOZORNENIE: Žalobu o nesplnenie povinnosti smerujúcu proti členskému štátu, ktorý si nesplnil svoje povinnosti vyplývajúce z práva Únie, môže podať Komisia alebo iný členský štát. Ak Súdny dvor určí, že došlo k nesplneniu povinnosti, dotknutý členský štát je povinný bezodkladne vykonať rozsudok.

Ak sa Komisia domnieva, že členský štát nevykonala rozsudok, môže podať novú žalobu s návrhom na uloženie peňažných sankcií. Avšak v prípade neoznámenia opatrení na prebratie smernice Komisii môže Súdny dvor na návrh tejto inštitúcie uložiť sankcie v štádiu prvého rozsudku.

⁵ Článok 5 ods. 4 a 7 každého z týchto rozhodnutí.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499